

Sygn. akt V U 1158/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Daniel Chorążki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Polewka

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2017 r. w Opolu

na rozprawie

sprawy Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania wnioskodawcy

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

z dnia 4 maja 2017 roku

nr (...)

I oddała odwołanie,

II zasądza od wnioskodawcy Z. W. na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(na oryginale właściwy podpis)

Sygn. akt V U 1158/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. W., odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 4 maja 2017 roku, którą organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu podniósł, iż organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury pomostowej zarzucając, iż nie udowodnił on okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze u byłych pracodawców : w Spółce Akcyjnej (...) K. w okresie od 21 listopada 1983 roku do 11 lutego 1993 roku, a nadto okres pracy w szczególnym charakterze w 4 (...) Bazie Logistycznej w okresie do 8 kwietnia 2002 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku. W okresie składania wniosku o przyznanie prawa do emerytury pomostowej wnioskodawca nie dysponował wymaganymi

dowodami, które przewidują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Jeśli chodzi o Spółkę Akcyjną (...) w K., wnioskodawca przedłożył świadectwa pracy, natomiast z uwagi na trudności w pozyskaniu właściwych zaświadczeń potwierdzających pracę w charakterze funkcjonariusza straży pożarnej, w okresie do 2 maja 1984 roku do 11 lutego 1984 roku (kierowca - mechanik straży pożarnej wozu bojowego), wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków a nadto dowód z Książeczki S. F. Pożarnictwa. W związku z tym, że wnioskodawca uzyskał od aktualnego pracodawcy potwierdzenie wykonywania pracy w charakterze kierowcy - ratownika ppoż. w okresie od 8 kwietnia 2002 roku do nadal, co stanowi udowodnienie wykonywania pracy w szczególnym charakterze w myśl przepisów cytowanym wyżej ustaw, uzasadnia przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

Pismem procesowym z dnia 31 lipca 2017 roku wnioskodawca wyjaśnił, iż dopiero uwzględnienie przez organ rentowy (w tym orzeczeniem Sadu) odwołania i przyznanie prawa do emerytury pomostowej, skutkować będzie rozwiązaniem stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., w odpowiedzi na odwołanie, wniósł o jego oddalenie podnosząc, że zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 965).

W uzasadnieniu podniesiono, że wnioskodawca wniosek o emeryturę pomostową złożył w dniu 3 kwietnia 2017 roku. Zakład przyjął za udowodniony łącznie staż pracy w wymiarze 40 lat, 6 miesięcy i 13 dni. Staż pracy o szczególnym charakterze wynosi 6 lat, 8 miesięcy i 14 dni. Do stażu pracy o szczególnym charakterze (z wyłączeniem okresów nieskładkowych) zaliczono okres pracy od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku zgodnie ze złożonymi przez zakład pracy drukami (...). Do stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze nie uwzględniono okresów od dnia 21 listopada 1983 roku do dnia 11 lutego 1993 roku z tytułu zatrudnienia w S.A. (...) w K., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, od dnia 8 kwietnia 2002 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku z tytułu zatrudnienia w 4 (...) Bazie Logistycznej, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku z tytułu zatrudnienia w 4 (...) Bazie Logistycznej, ponieważ płatnik składek nie złożył za powyższy okres zatrudnienia dokumentów potwierdzających pracę w szczególnym charakterze (...). Wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat; przed dniem 1 stycznia 1999 roku i nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a nadto nie rozwiązał stosunku pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. W., urodzony w dniu (...), w dniu 3 kwietnia 2017 roku złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

W jego rozpoznaniu decyzją z dnia 4 maja 2017 roku organ rentowy odmówił mu spornego świadczenia uznając, że wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Do pracy w szczególnych warunkach organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy okres jego zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku w 4 (...) Bazie Logistycznej Składzie w K..

Nie uwzględniono wnioskodawcy do pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze okresów od dnia:

- 21 listopada 1983 roku do dnia 11 lutego 1993 roku z tytułu zatrudnienia w Spółce Akcyjnej (...) w K., gdyż nie przedłożył za ten okres świadectwa potwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze;

- 8 kwietnia 2002 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku z tytułu zatrudnienia w 4 (...) Bazie Logistycznej Składzie w K., gdyż nie przedłożył świadectwa potwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze;

- 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku z tytułu zatrudnienia w 4 (...) Bazie Logistycznej Składzie w K., gdyż płatnik składek nie złożył za powyższy okres zatrudnienia dokumentów potwierdzających prace o szczególnym charakterze (druki (...)).

Z. W. posiada ogólny staż ubezpieczeniowy w wysokości 40 lat, 6 miesięcy i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze 6 lat, 8m miesięcy i 14 dni.

Wnioskodawca od dnia 8 kwietnia 2002 roku zatrudniony jest w 4 (...) Bazie Logistycznej Składzie w K. na stanowisku od dnia:

- 8 kwietnia 2003 roku do dnia 31 grudnia 2003 roku – kierowcy – ratownika ppoż;

- 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 maja 2008 roku – ratownika – kierowcy ppoż;

- 1 czerwca 2008 roku do nadal – młodszego ratownika ppoż.

i na datę decyzji ani na chwilę obecną nie rozwiązał stosunku pracy z tymże pracodawcą.

Dowód: wniosek z dnia 3 kwietnia 2017 roku k. 1-6 akt emerytalnych, karta przebiegu zatrudnienia z dnia 28 kwietnia 2017 roku k. 15 akt emerytalnych, decyzja z dnia 4 maja 2017 roku k. 16 akt emerytalnych, zaświadczenie 4 (...) Bazy Logistycznej Składu w K. z dnia 13 września 2017 roku k. 24 akt sądowych, bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 roku poz. 965 tj.) wskazuje przesłanki, po spełnieniu których ubezpieczony uprawniony jest do otrzymania emerytury pomostowej. Przepis ten stanowi, że prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku ;

2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

3) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że wyrok ustalający istnienie lub nieistnienie stosunku prawnego lub prawa jest dopuszczalny w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyjątkowo i tylko wówczas, gdy przepis tak stanowi,

np. w sprawach o ustalenie istnienia lub nieistnienia obowiązku ubezpieczenia, obowiązku opłacania składek, zwrotu nienależnego świadczenia. Natomiast regułą jest, że sąd ubezpieczeń społecznych w trybie rozpoznania odwołania od decyzji organu rentowego „przyznaje” konkretne świadczenie lub określa jego wysokość (tak wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2008 roku; I UK 267/08; Lex 607443). Nie jest zatem dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego spełnienie przez ubezpieczonego niektórych warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia lub wyroku przyznającego to świadczenie pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków w przyszłości (tak wyroki Sądu Najwyższego z 9 marca 2010 roku; I UK 267/09; Monitor Prawa Pracy 2010/7/382-38, z 9 lutego 2010 roku; I UK 262/09 i z 7 kwietnia 2011 roku; I UK 363/10; Lex 863948).

W rozpatrywanej sprawie poza sporem pozostaje fakt, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji, a nadto w dacie wydania wyroku wnioskodawca nie rozwiązał stosunku pracy, co stanowiło warunek sine qua non przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. Bez jego spełnienia niemożliwe jest nabycie prawa do wnioskowanego świadczenia.

Podkreślenia wymaga fakt, iż wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę pomostową i przedmiotem zaskarżonej decyzji jest odmowa przyznania tego świadczenia. Z kolei zakres postępowania sądowego wyznacza właśnie treść tej decyzji. Jak wynika bowiem z wyroku Sądu Najwyższego z 1 września 2010 roku (III UK 15/10; LEX nr 667499), zakres rozpoznania i orzeczenia w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem zaskarżonej decyzji organu rentowego, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, determinowanego zakresem odwołania od tejże decyzji, w którym ubezpieczony dochodził emerytury pomostowej. Stąd, w ramach postępowania odwoławczego, brak możliwości ograniczenia rozstrzygnięcia do ustalenia okresu wykonywania przez odwołującego się pracy w warunkach szczególnych, czego wyraźnie domaga się w niniejszym postępowaniu - pomimo, iż zakres jego wniosku, zaskarżonej decyzji i odwołania był szerszy - dotyczył prawa do emerytury pomostowej.

W tej sytuacji analiza okresu wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych była całkowicie zbędna. Nie miał w szczególności znaczenia dla rozstrzygnięcia wnioskowany dowód z przesłuchania świadków (art. 227 kpc), gdyż niezależnie od jego wyniku, skoro ubezpieczony nadal pozostaje w stosunku pracy, już tylko z tej przyczyny nie mógł nabyć prawa do dochodzonego świadczenia.

Innymi słowy wskazać należy, iż nawet gdyby wnioskodawca udowodnił wymagany 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, to i tak nie nabyłby prawa do emerytury pomostowej, gdyż wbrew wymogom wynikającym z 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych nie rozwiązał stosunku pracy.

Mając powyższe na względzie, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy, jako bezzasadne.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia przepis art. 98 §1 w zw. z art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c.. Zgodnie z art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W myśl art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

Przepis § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 1804) określa stawkę minimalną w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego na kwotę 180 zł.